

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY MIEJSKIEJ PABIANICE NA LATA 2010-2011

1.Podstawa prawna

- 1)Ustawa z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493, z 2010r. Nr 28 poz. 146),
- 2)Ustawa z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, Nr 115 poz. 793, Nr 176 poz. 1238, z 2008 r. Nr 227 poz. 1501, z 2009 r. Nr 18 poz. 97, Nr 144 poz. 1175),
- 3)Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362, nr 157 poz. 1241, nr 202 poz. 1551, nr 219 poz. 1706, nr 221 poz. 1738, z 2010 r. nr 28 poz. 146, nr 40 poz. 229).

2.Informacje ogólne i wstępna diagnoza problemowa

Zjawisko przemocy w rodzinie posiada swoją definicję prawną, która zawarta jest w art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2010 r. Nr 28 poz. 146). Mówi ona, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Ponadto art. 6 ust. 1 powyższej ustawy mówi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362, nr 157 poz. 1241, nr 202 poz. 1551, nr 219 poz. 1706, nr 221 poz. 1738, z 2010 r. nr 28 poz. 146, nr 40 poz. 229), oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Art. 6 ust. 2 określa, że: „Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1)Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2)Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3)Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- 4)Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.”

Niniejszy program został opracowany na podstawie badań przeprowadzonych w ramach ewaluacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2009.

Badania wykazały m.in., że:

1)W pabianickich szkołach w 2008 roku jako ofiary przemocy w rodzinie zdiagnozowano 47 uczniów, zaś w 2009 roku liczba ta wzrosła do 59 uczniów, nie oddaje to jednak skali zjawiska, biorąc pod uwagę dane ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2008 mówiące o tym, że tylko 27% dorosłych deklaruje, że nigdy nie uderzyło dziecka.

2)Ilość osób skierowanych do punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie wzrasta. W roku 2009 skierowano 364 osoby, w 2008 – 109 osób. Zanotowano znaczny wzrost liczby skierowań z policji i wydziału pomocy środowiskowej. Przymuszczalnie jest to wynik powołania w 2008 zespołu interdyscyplinarnego.

3)Formy pomocy udzielane ofiarom przemocy w rodzinie w latach 2008 i 2009 to głównie:

(1)pomoc prawna 386 (2008) i 487 (2009) w tym głównie udzielana przez punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie 232 oraz policję 197.

(2)pomoc psychologiczna 332 (2008) 283 (2009) w tym udzielana głównie przez punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie 113, zespół kuratorskiej służby sądowej 73, wydział pomocy środowiskowej 39

(3) wsparcie instrumentalne 146 (2008) 133 (2009) w tym głównie udzielane przez miejską komisję rozwiązywania problemów alkoholowych 56 oraz wydział pomocy środowiskowej 37

(4)inna pomoc 67 (2008) 77 (2009) w tym głównie udzielana przez wydział pomocy środowiskowej 56

Ważnym elementem realizacji zadań w tego typu programach jest wielopoziomowa i zakrojona na szeroką skalę współpraca pomiędzy poszczególnymi realizatorami. W latach 2008 - 2009 podjęto szereg działań zmierzających do budowania sieci komunikacji jednakże udrożnienie systemu przepływu informacji wymaga dalszej pracy i ciągłego udoskonalenia.

Obszary pozostawiające szerokie pole działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1)Edukacja Publiczna,
- 2)Programy dla sprawców przemocy domowej,
- 3)Szkolenia dla pracowników placówek i instytucji,
- 4)Pomoc dla dzieci – ofiar przemocy,
- 5)Hostel dla osób chroniących się przed przemocą domową.

3.Cele programu:

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których występuje to zjawisko.

Cele szczegółowe:

Cel 1. Pomoc zmierzająca do przerwania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia negatywnych następstw występowania przemocy u ofiar i świadków.

Strategia i metody działania:

1)Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pabianicach – wsparcie instrumentalne, prawne, emocjonalne, interwencyjne, psychologiczne.

- 2)Konstruowanie planów pomocy dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób doznających przemocy oraz monitorowanie przebiegu ich realizacji.
- 3)Inicjowanie i prowadzenie psychoedukacyjnych grup dla ofiar przemocy w rodzinie w wymiarze i zakresie odpowiadającym potrzebom środowiska lokalnego.
- 4)Organizowanie pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych przemocą domową.

Cel 2. Przerwanie stosowania przemocy przez sprawcę.

Strategia i metody działania:

- 1)Działania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2)Realizacja procedury „Niebieskich Kart”.

Cel 3. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności działań podejmowanych przez te osoby.

Strategia i metody działania:

- 1)Kontynuacja pracy zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2)Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele dla ofiar chroniących się przed przemocą domową.
- 3)Współpraca przy realizacji procedury „Niebieskiej karty” - policja, pomoc społeczna, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 4)Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 5)Organizowanie (wg potrzeb) szkoleń dotyczących przemocy domowej dla: pracowników socjalnych, straży miejskiej, policjantów, pedagogów, wychowawców, pracowników służb medycznych.

Cel 4. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocy w rodzinie.

Strategia i metody działania:

- 1)Edukacja publiczna w zakresie:
 - (1)obalania mitów i stereotypów mogących utrudnić udzielanie pomocy (współpraca z lokalnymi mediami),
 - (2)form pomagania ofiarom przemocy / współpraca z lokalnymi mediami / ulotki informacyjne dotyczące możliwości uzyskania pomocy dla ofiar przemocy domowej.
- 2)Zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży szkolnej dotyczące problemów agresji i przemocy.
- 3)Spotkania edukacyjne dla rodziców dotyczące budowania prawidłowych relacji w rodzinie.
- 4)Promowanie mediacji jako konstruktywnego sposobu radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Cel 5. Zbudowanie płaszczyzny współpracy przedstawicieli służby zdrowia (lekarze, pielęgniarki środowiskowe) w zakresie diagnozy problemowej i efektywnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Strategia i metody działania:

Zorganizowanie spotkania z wyżej wymienionymi osobami w celu uwrażliwienia ich na problem przemocy domowej i pozyskania ich do współpracy.

Cel 6. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi Powiatu odpowiedzialnymi za działania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Strategia i metody działania:

Udział w konsultacjach dotyczących programu edukacyjno – korekcyjnego dla sprawców przemocy oraz tworzenia hotelu dla osób chroniących się przed przemocą.

Cel 7. Koordynacja programu.

Koordinatorem programu jest Prezydent Miasta Pabianic lub osoba działająca z jego upoważnienia.

4.Realizatorzy

- 1)Urząd Miejski w Pabianicach/ Wydział Edukacji, Kultury i Zdrowia
- 2)Miejskie Centrum Pomocy Społecznej:
 - (1)Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej w Pabianicach – Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
 - (2)Wydział Pomocy Środowiskowej
- 3)Powiatowa Komenda Policji w Pabianicach
- 4)Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach
- 5)Sąd Rejonowy w Pabianicach:
 - (1)Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- 6)Prokuratura

Realizatorzy wspierający

- 1)Straż Miejska w Pabianicach
- 2)Służba zdrowia:
 - (1)Pabianickie Centrum Medyczne /Poradnia Leczenia Uzależnień
 - (2)Pogotowie ratunkowe
- 3)Poradnia psychologiczno - pedagogiczna
- 4)Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe
- 5)Lokalne media

5. Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu będzie prowadzony przez zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach monitoringu prowadzona będzie bieżąca ocena wyników podejmowanych działań oraz ich ewentualna modyfikacja i elastyczne dostosowanie do zaistniałych potrzeb.

Program zostanie poddany ewaluacji rocznej w terminach styczeń 2011 (realizacja programu w roku 2010) oraz styczeń 2012 (realizacja programu w roku 2011). Ewaluacja zostanie przeprowadzona na podstawie badań ankietowych skierowanych do realizatorów programu. Kwestionariusze ankiet zostaną opracowane na podstawie wskaźników odpowiednich dla danej instytucji i opracowanych we współpracy z nią. Wyniki przeprowadzonych badań umożliwią:

- (1)zaplanowanie skutecznych działań na lata następne,

- (2) dostosowanie podejmowanych działań do realnych potrzeb środowiska,
- (3) oszacowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie objętym programem,
- (4) ocenę wkładu pracy, zakresu i skuteczności działań podejmowanych przez poszczególnych realizatorów programu,
- (5) sporządzenie sprawozdań z realizacji programu za lata 2010 – 2011.